

Předmluva ke druhému vydání

Od prvního vydání této knihy uplynuly už skoro dva roky, což je v dnešním světě urychlené komunikace a informační záplavy relativně dlouhá doba. I v debatě o globálním oteplování se toho za tu dobu hodně událo, ale je k uzoufání, že všechno v podstatě zůstává při starém. Dnes a denně jsou sice po celém světě vydávány nové a nové články, studie a knihy, které odhalují neudržitelnost a neobhajtelnost doktríny globálního oteplování, která za viníka – v posledním století probíhajícího – mírného oteplování považuje člověka a jím prováděné spalování fosilních paliv. Tyto práce současně dokazují naprostou nepotřebnost a nesmyslnou nákladnost opatření navrhovaných environmentalisty k souboji člověka s přírodou a klimatem.

Přesto tato doktrína vítězně kráčí světem, neboť má své mocné zastánce. Politici objevili její – jak se domnívají a jak se, paradoxně, ukazuje – velice slibný politický náboj a uvěřili, že jim přináší

voliče. Postavili se do role zachránců světa. Mnozí byznysmeni pochopili, že se touto cestou dá uniknout z přísných zákonů trhu a že je možné úspěšně žadonit o štědré státní dotace. Intelektuálové, novináři a socialisté všeho druhu získali nové mocné argumenty pro svůj věčný zápas s lidskou svobodou, trhem a kapitalismem.

I my jsme ale získali nové přívržence, zejména mezi běžnými lidmi, kteří to všechno začínají více a více chápat. Začíná přibývat vědců, kteří vykročili ze zátiší vědeckých časopisů a zúčastňují se veřejné diskuse na toto téma. Velká mezinárodní konference v březnu 2008 v New Yorku, kterou pořádal chicagský Heartland Institute, ukázala, že vědců, kteří přestávají mlčet, přibývá. O někoho jsme ale i přišli. Velkou ztrátou je předčasná smrt významného amerického spisovatele Michaela Crichtona, který svými argumenty a svým věhlasem velmi pomohl v boji s arogantní environmentalistickou doktrínou. Je v této knize několikrát citován.

Za uplynulé dva roky toho vím o této problematice daleko více i já. Desetistránkový seznam literatury z prvního vydání své knihy bych mohl snadno několikanásobně rozšířit, ale i kdybych se

pokoušel knihu přepisovat od základu, žádnou kvalitativní změnu bych v ní neudělal. Za tyto dva roky byla přeložena do sedmi jazyků. Pro zajímavost je uvedu v pořadí, v jakém překlady vycházely: němčina, holandština, angličtina, ruština, polština, španělština, bulharština. Na jaře 2009 vychází kniha v italštině a před dokončením je překlad francouzský a dokonce i arabský. Kromě češtiny jsme tak u čísla 10. Některé z těch jazyků aspoň trochu umím, a proto jsem se věnoval pilování i těchto překladů. Dospěl jsem přitom k závěru, že nic podstatného měnit není třeba.

Klíčem k mé knize byla a je kapitola 5, zabývající se relativně odbornou ekonomickou problematikou diskontování budoucnosti. Tuto argumentaci jsme – společně s mým dlouholetým spoluautorem řady ekonomických textů Dušanem Třískou – rozvinuli do rozsáhlejší studie „**Ke kritice používání konceptu solidarity a diskriminace v intertemporální analýze tzv. globálních problémů**“ (*Politická ekonomie*, 2007, roč. LV, č. 6, s. 723 – 750), kterou po dohodě s editorem přidáváme do tohoto druhého vydání jako samostatnou přílohu. Na téma knížky jsem za tyto dva roky napsal řadu článků a v mnoha zemích světa pronesl projevy a přednášky, které byly vesměs také

publikovány. Jsou – v různých jazycích – k dispozici na www.klaus.cz.

Podtitul mé knihy zní: **Co je ohroženo: klima, nebo svoboda?** Více a více jsem přesvědčen, že je ohrožena svoboda. Klima nikoli. Věřím těm klimatologům, kteří říkají, že je „současné klima v podstatě stejné jako v posledních deseti tisíci letech, nebo jinak řečeno, že je dnešní mírné oteplování v rozmezí toho, co bylo v těchto deseti tisíci letech normálním výkyvem“ (Garth Paltridge, ředitel Institutu studií Antarktidy a jižních moří na univerzitě v Tasmánii, v článku „Climate Change: a short primer“, Quadrant, duben 2001). Ohrožení lidské svobody cítím stále silněji.

Čím dál častěji ve svých vystoupeních však do dávám, že stejně jako svoboda je ohrožena i lidská prosperita, což ostatně není překvapující, protože svoboda a prosperita jsou spojené nádoby. Jedno bez druhého není možné. Dnešní postoje environmentalistů a z nich vyplývající hospodářsko-politická opatření jsou útokem na obojí, zejména v chudších zemích. Tam hrozí, že život stamiliónů lidí na „subsistenční“ úrovni bude pokračovat i nadále.

Na závěr – sobě i mým čtenářům – připomínám, že je dobré číst klasiky, neboť tam už skoro všechno je. V Gulliverových cestách popisuje Jonathan Swift, jak je Gulliver stále znovu překvapován tím, že se liliputáni nepřetržitě zabývají klimatem a že je jejich každodenní ranní otázkou, jak to vypadá se zdravím Slunce. O zdraví Slunce se skutečně velmi obávají. Při návštěvě akademie se navíc Gulliver dozví, že se tam již 8 let pracuje na projektu vylučovat z okurek sluneční paprsky a ty pak „vpravit do neprodyšně zapečetěných lahví a za drsného, nevlídného léta je vypouštět, aby zahřívaly vzduch“ (Jonathan Swift, Výbor z díla, SNKL, Praha, 1953, str. 201). Je to vlastně pořád stejné.

5. ledna 2009